

MANULAK BOGDAN (1911-1940)

Urodził się 29 listopada 1911 roku w Kołomyi, w rodzinie Michała, rzemieślnika – snycerza i Marii z Białoskórkich. Latem roku 1912 rodzina przeniosła się do Dzikowa koło Tarnobrzegu, gdzie ojciec podjął pracę w urzędzie pocztowym jako listonosz. W latach 1917-1921 uczęszczał do szkoły powszechnej w Tarnobrzegu, a między 1921 a 1929 rokiem do miejscowego gimnazjum. W 1930 roku zapisał się na Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego, lecz studia przerwał po 6 semestrach z uwagi na trudne warunki materialne rodziny.

Poszukiwał pracy w różnych zawodach. Wreszcie, jako synowi listonosza udało mu się uzyskać na przełomie 1935/1936 zatrudnienie w urzędzie pocztowym w Krobi i po okresie próbnym objął w nim stanowisko naczelnika. Po maturze powołany został do służby wojskowej i wcielony do szkoły podchorążych rezerwy w Centrum Wyszkozenia Łączności w Zegrzu (14 sierpnia 1929-6 czerwca 1930). Kurs ukończył z wynikiem dobrym. W dniach od 1 sierpnia do 10 września 1932 roku odbywał ćwiczenia w rezerwie, w kompanii telegraficznej 24. Dywizji Piechoty. Awans na podporucznika rezerwy otrzymał ze starszeństwem od 1 stycznia 1934 roku i wcielono go do 6. batalionu telegraficznego w Jarosławiu na stanowisko dowódcy plutonu. W sierpniu 1937 roku odbył 4-tygodniowe ćwiczenia na tym stanowisku.

30 sierpnia 1939 roku został zmobilizowany do 6 batalionu łączności, który 19 września pod miejscowością Lackie Szlacheckie w powiecie tłumackim został otoczony i rozbrojony przez sowiecki batalion czołgów 23. brygady pancerniej. Był przetrzymywany w obozie w Kozielsku, z którego wysłał list datowany 28 listopada 1939 roku. Korespondencja dotarła do rodziców 24 grudnia. Wysłali oni odpowiedź, ale jej nie otrzymał, gdyż w pocztówce z 20 stycznia 1940 roku, która nadeszła 19 lutego, ponownie pytał o wiadomości z domu. Wywieziony został z obozu 17 kwietnia 1940 roku do UNKWD w Smoleńsku, zgodnie z listą dyspozycyjną nr 032/3 datowaną na 14 kwietnia. Oficerów zaczęto wywoływać do rewizji około godz. 8.00 rano, przed południem dowożono ich partiami pod wzmocnionym konwojem do stacji w Kozielsku i ładowano do wagonów więziennych; doczepiono je do pociągu towarowego, który ruszył około godz. 16.00. Po nocnej jeździe, transport dotarł 18 kwietnia rano do Smoleńska i stał tutaj cały dzień. Jeńcy spędzili następną noc w wagonach, 19 kwietnia rano transport odprawiono do stacji w Gniezdowie, skąd partiami dowożono ich autobusem do lasu katyńskiego i natychmiast rozstrzeliwano. Ciało Bogdana Manulaka wrzucono do zbiorowego dołu, oznaczonego później numerem 1. Wiosną 1943 roku komisja techniczna PCK ekshumowała jego zwłoki z tego dołu, zidentyfikowała je, oznaczyła kolejnym nr (AM) 2927 i pochowała w czwartej bratniej mogile na nowo zbudowanym polskim cmentarzu wojennym. Przy zwłokach

znaleziono legitymację oficera rezerwy, legitymację służbową, świadectwo szczepienia w obozie i medalik.

CAW Ap. 7557; Archiwum Państwowe w Kielcach, Oddział w Sandomierzu, sygn. 84. – Amtliches Material, s. 244; A. Moszyński, *Lista katyńska*, Londyn 1982, s. 121; J. Tucholski, *Mord w Katyniu*, Warszawa 1991, s. 164; J. Myjak, *Katyń: przerwane życiorysy*, Sandomierz 1995, s. 15-16; *Rozstrzelani w Katyniu*, Warszawa 1995, s. 150; T. Kryśka-Karski, *Straty korpusu oficerskiego*, Londyn 1996, s. 257; *Księga pochowanych żołnierzy*, Pruszków 1996, s. 229; *Katyń: księga cmentarna*, Warszawa 2000, s. 379 (fot.); Informacje siostry, Haliny Gońskiej z Chełma; W. Śmigielski, *Mieszkańcy Gostynia i okolic w mogiłach katyńskich*, Gostyń 2015, s. 68-69.